

ρίς νὰ φανῆ βοήθεια, δώδεκα ἐκ τῶν πλέον τολμηρῶν, βλέποντες ὅτι ὀλίγον ἔλειπε νὰ λιμοκτονηθῶσιν, ἀπεφάσισαν νὰ διευθυνθῶσι πρὸς τὴν ἔνηράν κατεσκεύασαν λοιπὸν σχεδίαν, μὲ σχοινία συνδέσαντες αὐτὴν, ἐφ' ἣς ἔξεκίνησαν μὲ μικρὰν ζωτροφιῶν ποσότητα, χωρὶς κωπία καὶ χωρὶς πανία, ἀλλ' οἱ ταλαιπωροὶ ἐπίνγρησαν. Ἀλλος τις, ἀν καὶ ἀπεποιήθη νὰ συνοδεύσῃ τοὺς δώδεκα, συνέλαβε μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὴν ἴδεαν νὰ κινήσῃ πρὸς τὴν ἔνηράν ἐμβῆκε λοιπὸν εἰς μέγα τι κλωβίον τῶν ὄρνιθων, ἐπεσεν ἀπὸ τὸ ναυάγιον, καὶ ὀλίγον ἀπομακρυνθεῖς κατεβυθίσθη. Οἱ ἐπίλοιποι τέσσαρες ἀπεφάσισαν ν' ἀποθάνωσι πλησίον τοῦ ναυαγίου· εἰς αὐτῶν εἶχεν ἐκπνεύσειν καθ' ἥν στιγμὴν ἐφθασε τὸ ἐκ Σενεγαλίας πλοῖον· οἱ δ' ἄλλοι τρεῖς τόσον ἦσαν ἀπηυδημένοι, ὥστε ὀλίγαις ὥραι ἀκόμη ἥθελον τελεώσειν τὴν δυστυχίαν των.

Καθ' ὃν καιρὸν συνέβη τὸ πάνδεινον τοῦτο συμβεβηκὸς, ἐναυάγησε καὶ ἡ Ἀγγλικὴ φρεγάτα Ἀλκηστὶς, ἡ σταλθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας μὲ πρόσβυν ἔκτακτον πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Κίνας. Ἀλλὰ πόσον διαφορετικὰ ἦσαν τὰ ἀποτέλεσματα! Αἱ δύο φρεγάται ἐναυάγησαν περὶ τὸν αὐτὸν σχεδὸν χρόνον, καὶ ἀπεῖχον ἵσα περίπου ἀπὸ τὸν πλησίστερον φιλικὸν λιμένα· ἀλλ' οἱ μὲν Ἀγγλοι, κρατηθέντες εἰς ἐντελῆ εὐταξίαν καὶ ὑποταγὴν, ἐφθασαν σᾶσι ἀπαντες εἰς τὴν πατρίδα των· οἱ δὲ Γάλλοι, ἀφεθέντες νὰ κυττάζῃ ἔκαστος δι' ἑαυτὸν, φρικτῶς οἱ πλειότεροι ἀπώλεσθησαν. Τὸ ναυάγιον τῆς Ἀλκήστιδος δέλομεν περιγράψειν εἰς τὸν προσεκτῆ ἀριθμὸν.

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ΓΥΝΑΙΚΑ ἀξίαν τίς θέλει εὑρεῖν; διότι ἡ ταιαύτη εἶναι τιμιωτέρα πολὺ ὑπὲρ τοὺς μαργαρίτας. Ἡ καρδία τοῦ ἀνδρός της θαρρεῖ εἰς αὐτὴν, καὶ δὲν θέλει ἔχειν ἔλλειψιν ἀγαθῶν. Θέλει φέρειν εἰς αὐτὸν καλὸν, καὶ ὅχι κακὸν, δλας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς της. Ζητεῖ μαλλίον καὶ λινάριον, καὶ ἐργάζεται εὐχαρίστως μὲ τὰς χειράς της. Ἀναίγει τὴν χειρά της εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἔκτείνει τὰς χειράς της πρὸς τοὺς ἐνδεεῖς. Δὲν φοβεῖται τὴν χιόνα διὰ τοὺς οἰκιακοὺς της· διότι δλαοὶ οἱ οἰκιακοί της εἶναι ἐνδεδυμένοι διπλᾶ. Κάμνει διὰ τὸν ἑαυτὸν της σκεπάσματα· τὸ ἔνδυμά της εἶναι βύσσος καὶ πορφύρα. Ὁ ἀνὴρ αὐτῆς διαπρέπει εἰς τὰς πύλας, δταν κάθηται μεταξὺ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ τόπου. Κάμνει λεπτὸν πανίον, καὶ πωλεῖ αὐτό· καὶ δίδει ζώνας εἰς τοὺς ἐμπόρους. Ἰσχὺν καὶ εἰπρέπειαν εἶναι ἐνδεδυμένη, καὶ εὐφραίνεται διὰ τὸν μέλλοντα καιρόν. Ἀναίγει τὸ στόμα της μὲ σοφίαν, καὶ ἐπάνω εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτῆς εἶναι ὁ νόμος τῆς εὐμενείας. Ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς οἰκίας της, καὶ δὲν τρώγει τὸν ἄρτον τῆς ὀκνηρίας. Τὰ τέκνα αὐτῆς στηρόνονται καὶ μακαρίζουν αὐτήν· ὁ ἀνὴρ αὐτῆς παρομοίως, καὶ ἐπανεῖ αὐτήν. Πολλαὶ θυγατέρες ἐφέρησαν ἀξίως, ἀλλὰ σὺ τὰς ὑπερέβης δλας. Ψευδής

εἶναι ἡ χάρις, καὶ μάταιον τὸ κάλλος· ἡ γυνὴ ἡ φοβουμένη τὸν Κύριον, αὐτὴ θέλει ἐπαινεῖσθαι. Παροιμ. λα.

Εὔρισκεται ἀλλοῦ που τόσον ὥραια εἰκὼν τῆς γυναικείας ἀρετῆς, τεμῆς, καὶ ἐρασμιότητος; Ἀλλὰ κάμμισα γυνὴ δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἐνθρονισθῇ, καὶ ν' ἀγαπᾶται, καὶ νὰ θαυμάζεται οὕτω πως χωρὶς ἐκ παίδευσιν· διὰ νὰ λάβωσιν αἱ γυναικεῖς τὸν ἀνήκοντα βαθμὸν καὶ νὰ ἐνεργῶσι τὴν ἀνήκουσαν ἐπιρρόην εἰς τὴν κοινωνίαν, πρέπει νὰ ἐκπαιδεύωνται δσον οἱ ἄνδρες. Ἐφρόνουν ποτὲ οἱ γονεῖς, διὰ τοὺς υἱούς των πρέπει νὰ ἐκπαιδεύσωσι πολὺ μᾶλλον παρὰ τὰς θυγατέρας των· ἀλλὰ τὸ πεπαλαιωμένον καὶ σκωριασμένον τοῦτο φρόνημα πρὸ καιροῦ κατ' εύτυχίαν ἡρχισε νὰ ἔξαλείφεται, καὶ ὀλιγώτατοι τῶν εὐϋπολήπτων καὶ ἀξιοτίμων φρονούσι πλέον οὕτως. Ὁμολογεῖται ἡδη σχεδὸν ὑπὸ πάντων, διὰ τὰ καθήκοντα τῆς γυναικὸς εἶναι τόσον ἀξιόλογα δσον τὰ τοῦ ἀνδρὸς, καὶ διὰ αὐτὴν ἀπαιτεῖ τόσην ἀγωγὴν καὶ ἐκπαίδευσιν διὰ νὰ γένη ἀξία τῆς σφαίρας, εἰς τὴν ὄπιαν ἔχει νὰ περιστρέψεται, δσην ἐκεῖνος. Μολονότι ὁ ἀνὴρ εἶναι ‘ἡ κεφαλὴ τῆς γυναικὸς, καθὼς ὁ Χριστὸς τῆς ἐκκλησίας,’ πρέπει ὅμως νὰ ἔχῃ αὐτὴν σύντροφον, καὶ ὅχι δούλην· πῶς δ' ἐμπορεῖ νὰ γένη σύντροφος αὐτοῦ, ἐάν ἔκείνου μὲν τὸ πνεῦμα ἦνας καλλιεργημένον, τὸ δὲ ἴδικόν της οὗ; Περιπλέον, αὐτὴν ἔχει νὰ ἐκθέψῃ τὰ τέκνα του εἰς τοὺς τρυφεροὺς χρόνους των πολὺ μᾶλλον ἐκείνου, δστις οὐδὲ καιρὸν εύρισκει, ἀλλ' οὔτε τὴν ὑπομονὴν ἔχει καὶ τὴν ἐπιτηδειότητα· οὕτω δὲ παρ' αὐτῆς λαμβάνει τὸ πνεῦμα των τὴν εἰς τὸ καλὸν ἢ τὸ κακὸν κλίσιν, καὶ χρωματίζεται καὶ μορφύται δλας ὁ χαρακτήρ των. Αἱ γυναικεῖς ὁποιασδήποτε γενεᾶς συντείνουν μᾶλλον πρὸς βελτίωσιν ἢ ἔξαχρείωσεν τῶν ἡθῶν τοῦ προσεχοῦς αἰώνος παρ' οἱ ἄνδρες. Πλᾶς λοεπὸν δυνάμεθα νὰ παραμελῶμεν αὐτὰς χωρὶς μεγίστην βλάβην εἰς τὴν κοινωνίαν;

ΠΙΘΗΚΟΥ ΠΑΙΓΝΙΟΝ.

ΠΛΟΙΟΝ τι, εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐπιστρέφον ἀπὸ τὰς Δυτικὰς Ἰγδίας, ἐπῆρε μεταξὺ πολλῶν ἄλλων ἐπιβατῶν καὶ τινὰ γυναικά θηλάζουσαν βρέφος δλίγων ἐβδομάδων. Μίαν τῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν μεσημβρίαν, καράβιόν τι ἐφάνη μακρότατα· ἀφοῦ δὲ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου εὐχαρίστησεν ὁ πλοίαρχος τὴν περιέργειάν του, ἐπρόσφερεν αὐτὸ καὶ εἰς τὴν κυρίαν. Τὸ βρέφος κρατοῦσα ἔκεινη εἰς τὰς ἀγκάλας, περιετύλεξε τὸ ἀθέαν εἰς τὸ σάλιον αὐτῆς, καὶ τὸ ἀπέθηκεν ἐπὶ τοῦ σαρῆ. Μόλις δὲ, σηκωθεῖσα, ἐβαλε τὸν ὄφελμὸν αὐτῆς εἰς τὸ τηλεσκοπίον, καὶ ἔξεφώνησεν ὁ πηδαλιοῦχος, ‘Ιδού! ἰδού! τί ἔκαμεν ὁ παμπόνηρος πίθηκ;’ Εὐκόλως ἐννοεῖ καθεῖς δποῖα αἰσθήματα κατέλαβον τὴν μητέρα, δτε, στραφεῖσα, ἐδε τὸ ζῶν ἔταιμον ἡδη νὰ μεταφέρῃ τὸ φίλτατον αὐτῆς τέκνον εἰς τὴν κουφὴν τοῦ καταρτίου! Ο πίθηκός τη θέτο μέγιστας, καὶ τόσον δυνατὸς καὶ δραστήριος, ὥστε, ἐνῷ μὲ τὸν ἔνα βραχίονα ἐκρατᾶσε τὸ οὐ-

πιον, ταχέως ἀνέβαινε τὰ ἔξαρτια μὲν τὸν ἄλλον, διόλου ἀπαρεμπόδιστος ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ φορτίου. "Ἐν βλέμμα μὴ κρεσε διὰ τὴν πεφοβισμένην μητέρα· τὸ βλέμμα δ' αὐτὸ δόλιγον ἔλειψε νὰ σταθῇ τὸ τελευταῖον· καὶ ἀν δὲν ἐβοήθουν αὐτὴν οἱ περιεστῶτες, ἡθελε πέσειν προνῆς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὅπου μετ' οὐ πολὺ ἔξηπλώθη νεκρὰ τὸ φαινόμενον.

Οἱ νῦνται ἡδύναντο μὲν νὰ ἀναβαίνωσιν, ὡς καὶ ὁ πίθης· ἀλλ' οἵτε προσεκτικῶς παρετήρει τὰς κινήσεις τῶν ἐπειδὴ δὲ καθ' ἣν στιγμὴν ἔβαλλον αὐτοὶ τὸν πόδα εἰς τὰ ἔξαρτια, ἀνέβαινεν ἐκεῖνος ὑψηλότερα, ἐφοβεῖτο ὁ πλοιάρχος μὴν ἡθελε ρίψειν τὸ παιδίον, καὶ ζητήσειν νὰ διασωθῇ πηδῶν ἔξι ἐνὸς εἰς ἄλλο κατάρτιον.

'Ἐν τῷ μεταξὺ, τὸ μικρὸν ἀθῶν ἥρχισε νὰ κλαίῃ· μολονότι δὲ πολλοὶ ἐστοχάσθησαν διὰ τὰ κλαύματα προήρχοντο ἐκ πόνου, ταχέως διεσκεδάσθησαν οἱ περὶ τούτου φόβοι τῶν, διότι παρετήρησαν τὸν πίθηκον μεταχειρίζομενον ἀκριβῶς τὰ τῆς παραμάννας κινήματα, ἐλαφρῶς σαλευοντα καὶ χαϊδεύοντα τὸ βρέφος, μάλιστα δὲ καὶ προσπαθοῦντα ν' ἀποκοιμίσῃ αὐτό. 'Ἐκ τοῦ καταστρώματος μεταφερθεῖσα εἰς τὸν κοιτῶνα ἡ γυνὴ, συνῆλθε βαθμηδὸν εἰς τὰς φρένας της. 'Ἐν τῷ μεταξὺ, διέταξεν ὁ πλοιάρχος νὰ κρυψθῶσιν ἀπαντες ὑπὸ τὸ κατάστρωμα, ἐστάθη δὲ μόνος αὐτὸς ἐπὶ τῆς κλίμακος τοῦ κοιτῶνος, ὅπου ἡδύνατο τὰ πάντα νὰ βλέπῃ ἀόρατος. Τὸ σχέδιον τοῦτο ἐπίτυχε κατ' εὐτυχίαν· ἴδων ὁ πίθηκος διὰ τὰς κάνεις δὲν ἦτον εἰς τὸ μέσον, κατέβη μετὰ προσοχῆς ἀπὸ τὸ ὑψηλόν του κάθισμα, καὶ πάλιν ἔθηκε τὸ νήπιον ἐπὶ τοῦ σοφᾶ, ψυχρὸν μὲν, δυσηρεστημένον, καὶ ἵσως πεφοβισμένον, ἀλλὰ καθ' ὅλα τὰ λοιπά τόσον ἀβλαβές, ὅσον ὅτε ἀνελήφθη. 'Ο εὐαίσθητος θαλασσινὸς εἶχε τώρα ἡδονικῶτατον χρέος νὰ ἐκπληρώσῃ· ἐπανέστρεψε τὸ νήπιον εἰς τὰς μητρικὰς ἀγκάλας, ἀναμέσον δακρύων, καὶ εὐχαριστιῶν, καὶ εὐλογιῶν.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

'Ἀριθ. 8.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ.

ἘΚ τῶν 'Αποδείξεων τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐλάχιστον μέρος ἐθέσαμεν ὑπ' ὅψιν τοῦ ἀναγνώστου· ἵκανὸν, μ' ὅλα ταῦτα, νὰ ἐνισχύσῃ αὐτὸν, ὥστε, κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἀποστόλου, 'ἔτοιμον εἶναι ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἴτοιντι λόγον περὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἐλπίδος.' 'Ἴδου δὲ πρὸς περισσοτέρουν εὔκολιαν καταχωροῦμεν καὶ ἀνακεφαλαίωσιν ἐνταῦθα.

'Ο Χριστιανισμὸς ὑπάρχει, καὶ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν γνωρίζουσιν ὡς Κύριον καὶ Δεσπότην (ἐν λόγῳ, ἀν ὅχε ἐν ἔργῳ) ὅλα τὰ πλέον πεποιητισμένα τοῦ κόσμου ἔθνη. Βέβαιον δὲ εἶναι ὅτι τὸ πρᾶγμα πάντας δὲν εἶχεν οὕτως ἀλλ' ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς πρέπει κανένα καιρὸν διὰ τινος μέσου νὰ εἰσῆχθη μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων καὶ Ἐθνικῶν, οἵτινες ἀνευ ἰσχυροτάτων λόγων οὐδέποτε

ἡθελον παρακινηθῆν ν' ἀλλάξωσι τὰς θρησκείας, εἰς τὰς ὁποίας ἀνετράφησαν.

Γνωρίζεις δὲ καὶ ὅτι τὴν μεγάλην ταύτην μεταβολὴν εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ κόσμου ἥρχισεν ἀνθρώπος ἐκ ταπεινού γένους, εἰς ἐν ἀπὸ τὰ ὀλιγώτερον δυνατὰ καὶ ὀλιγώτερον εὐπόληπτα ἔθνη τῆς ἀρχαιότητος. Τὴν θαυμάσιον ταύτην μεταβολὴν δὲν κατώρθωσε δυνατὸς πολεμιστής, πλούσιος καὶ κρατικὸς μονάρχης, ἢ πολυμαθὴς φιλόσοφος, ἀλλὰ χωρικὸς τῆς Ἰουδαίας. 'Επομένως δὲν ἐμπορεῖ κάνεις, εἴτε φίλος εἴτε ἔχθρος, μετὰ λόγου ν' ἀμφιβάλλῃ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ παραδοξότατος καὶ ὁ σημαντικώτατος τῶν ὅσοι ἐφάνησαν ἐπὶ τῆς γῆς.

Περιπλέον, ἵκανον λόγους ἔδεις πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ οἱ Ἀπόστολοι διέδωκαν τὴν θρησκείαν των, θαύματα ἐπικαλούμενοι τουτέστιν, ἐπαγγελλόμενοι ὅτι ἔξετέλουν ἔργα ὑπερανθρώπινα, ὡς σημεῖον διὰ τὸ ἐκ Θεοῦ ἡσαν ἀπεσταλμένοι. Οὐδεὶς δὲ δημόρορεσε ποτὲ νὰ δείξῃ ἄλλον τινὰ τρόπον, καθ' ὃν εἰσῆγαγον, ἢ ἡδύναντο νὰ εἰσάξωσι τὴν θρησκείαν. Οὐδ' ἐμποροῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν πῶς δλίγοι Ἰουδαῖοι χωρικοί, ἀνευ δυνάμεως, ἢ πλούτου, ἢ μαθήσεως, ἢ δημοτικῆς προλήψεως ἐκ μέρους των, ἡμπόρουν κατὰ πρῶτον ἡ νὰ πιστευῶσιν ἢ νὰ λάβωσιν ἀκρόστιν, ἀν δὲν ἥρχισον ἐπικαλούμενοι τὴν μαρτυρίαν ὑπερφυσικῶν σημείων. Πλὴν τοῦτο, ἀντὶ νὰ βοηθήσῃ, ἡθελεν ἐμπορίσειν τὸ κήρυγμά των, ἐὰν τωόντι δὲν εἰχον τὸ χάρισμα τοῦ θαυματουργεῖν· ἐπειδὴ, περικυλωμένοι ὄντες ὑπὸ ἔχθρῶν καὶ ἀνθρώπων προκατειλημένων ἐναντίον των, ἡθελον ἀμέσως φωραθῆν, ἀν ἐπεχείρουν πλάνην, καὶ ἡθελον ἔκτεθῆν εἰς γενικὴν περιφρόνησιν. 'Οτεν καὶ δὲν φαίνεται διὰ τὰ κάμηλα τῶν Ἐθνικῶν θρησκειῶν —εἰς βραχυλογίαν, οὐδεμία θρησκεία πλὴν τῆς ἡμετέρας—εἰσῆχθη κατὰ πρῶτον καὶ κατεστήθη μεταξὺ ἔχθρων, τὴν ἀπόδειξιν θαυμάτων ἐπικαλουμένη.

Βασίμως λοιπὸν ἐμποροῦμεν νὰ πιστεύωμεν, διὰ τὸ ἀνθρώποι τοῦ καιροῦ ἐκείνου, ἀκόμη καὶ οἱ ἔχθροι τοῦ Χριστιανισμοῦ, μὴ δυνάμενοι ν' ἀρνηθῶσιν διὰ τὰ θαύματα ἔγιναν, (ἰδὲ Πράξ. δ'. 16.) ἐξήτουν νὰ ἐξηγήσωσιν αὐτὰ ὡς πονηρῶν πνευμάτων ἐνεργήματα. Τοῦτο δ' ἴστορεῖται οὐχὶ μόνον εἰς τὰ συγγράμματα τῶν Χριστιανῶν συγγραφέων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ τῶν Ἰουδαίων καὶ Ἐθνικῶν ὑπεναντίων.

'Αναφέρονται προσέτι εἰς τὰ συγγράμματα τῶν ἔξωτερικῶν συγγραφέων, ὡς καὶ εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην, οἱ αὐτοτροποὶ καταδιωγμοὶ, τοὺς δόποίους πάμπολλοι ἐκ τῶν ἀρχαίων Χριστιανῶν εἰχον νὰ ὑποφέρωσε. Τοῦτο δὲ παρέχει δεῖγμα τοῦ διὰ τὸ εἰλικρινῶς ἐπίστευον ὅχε μόνον τὴν ἀλήθειαν τῆς θρησκείας των, ἀλλὰ καὶ τὰ θαύματα ὅσα πολλοὶ αὐτῶν ἐπηγγέλλοντε διὰ εἰχον ἴδειν, καὶ ὡς πρὸς τὰ δόπια ἦτον ἀδύνατον νὰ εὑρίσκωνται ἡπατημένοι. Διότι, ἀν ἡσαν πλάναις τὰ θαύματα ταῦτα, πῶς νὰ πιστεύωμεν διὰ τοσούτοις ἀνθρώποις ἡθελον ἔκτεθῆν εἰς κινδύνους καὶ πάθη πρὸς μα-